

[Undervisningsministeren]

eksempelvis etableringen af en bestyrelse eller en bestyrelseslignende ledelse ved hver sektorforskningsinstitution må vi overveje nøje i hvert enkelt tilfælde. En model i så henseende har man f.eks. med Forskningscentret Risø, men spændvidden fra Risø med en finanslovsbevilling på mellem 200 og 300 mill. kr. og knap 1.000 ansatte til sektorforskningsinstitutioner med under 1 mill. kr. og ganske få medarbejdere er så stor, at det ikke vil være rimeligt at påtvinge samtlige institutioner den samme model. Vi kan altså ikke presse den samme styringsmodel ned over alle sektorforskningsinstitutioner.

Der er grund til at understrege, at der skal sigtes mod fleksible løsninger, som ikke kan gennemføres med ét slag, men må gennemføres hen ad vejen.

Sektorforskningsinstitutionernes særlige formål tilsiger forskellige ledelsesformer. Det er f.eks. af betydning, om en sektorforskningsinstitution har til opgave at udføre kontrol- og overvågningsfunktioner.

Det afgørende er, at institutionerne sikres en uafhængighed, hvis nærmere indhold og omfang er tilpasset dels den forskningsfrihed og selvjustits, der var knyttet til basisbevillinger, dels sikringen af brugerinteresser på det pågældende område.

Til brug for de videre overvejelser om de enkelte institutioner vil jeg tage initiativ til, at der i samarbejde med de relevante ministerier udarbejdes en vejledning for tilrettelæggelsen af styringen af sektorforskningsinstitutioner.

Så vidt styringen.

Et andet emne, som også må ind i overvejelserne, er ansættelsesvilkårene ved sektorforskningsinstitutionerne. Det vil vi tage op til særskilt behandling. Målet må være, at det samlede forskningssystem fremtræder som ét fælles arbejdsmarked med ensartede aflønnings- og arbejdsforhold. Der må lægges afgørende vægt på at sikre forskningens kvalitet samt mobiliteten mellem forskningsinstitutioner af alle kategorier.

Ved vurderingen af kvalifikationerne må der tages hensyn til institutionernes særlige behov for ekspertise. Forskningskvalifikationer opnået i sektorforskningsregi eller i den private sektor bør indgå på lige fod med den kompetence, der kan opnås i det mere formelle forskeruddannelsessystem på læreanstalterne og universiteterne. På samme måde

som der i universitetssektoren lægges en vis vægt på undervisningserfaring, har sektorforskningen behov for at få medarbejdere med særlige forudsætninger for at kunne løse den enkelte institutions specielle opgaver.

Men der må påregnes en nøje sammenhæng mellem ansættelsesprocedure, dvs. opslag, bedømmelsesudvalg, prøveansættelse m.v., og så spørgsmålet om aflønning med særlige tillæg på linje med adjunkter og lektorer ved universiteter og højere læreanstalter. En del af disse spørgsmål er naturligvis forhandlingsspørgsmål.

Jeg nævnte i indledningen, at vi ved tilrettelæggelsen af styringen af sektorforskningsinstitutionerne står i et dilemma. Der er flere modstridende hensyn, og ændringerne kræver derfor grundige overvejelser.

Men jeg vil gerne til slut slå fast, at med alle de forbehold, jeg har nævnt, vil regeringen gerne fastholde et klart sigte med de kommende overvejelser, og sigtet skal være følgende: for det første, at institutionernes ledelse skal være stærk og fagkyndig, for det andet, at der til gengæld for den mere uafhængige stilling, institutionerne får, skal ske en delvis omlægning fra basis- til programbevillinger, og for det tredje, at der ved ansættelser skal lægges vægt på forskningskvalifikationer i bred forstand. Og så skal der naturligvis være metode- og publiceringsfrihed.

Disse principper er, med de forbehold, jeg har nævnt i redegørelsen, ledestjernen for det arbejde, som nu går i gang, et arbejde, som forhåbentlig bliver til gavn for den betydningsfulde sektorforskning her i landet.

Forhandling

Rahbæk Møller (SF):

Vi finder i mange henseender ministerens svar tilfredsstillende. Ministeren berører alle væsentlige punkter, og på en række områder har han givet udtryk for tanker, som også vi har, men jeg finder det rigtigst at give vores vision, vort syn, på de problemer, vi her diskuterer.

Sektorforskning er ganske omfattende i Danmark. Stort set alle ministerier har efterhånden fået knyttet forskningsinstitutioner til deres virksomhed. Størrelsen og arten er meget varierende, fra store forskningsinstitutioner som Risø og Seruminstitutet til institutioner med en meget beskedne forskning så-